

Bart Roest: voorganger en raadslid.

Voorganger van de Gereformeerde Gemeente

Ouderen onder ons zien hem nog voor zich. De man in een lange, zwarte jas met een sigaar in zijn mond fietsend door het dorp. Nog altijd een begrip in de Gereformeerde Gemeente, waaraan Bart Roest meer dan vijftig jaar leiding gaf.

Bart Roest is in 1890 in Valburg in de Betuwe geboren in een groot gezin dat lid is van de Hervormde Kerk. Hij doet in 1913 echter belijdenis in de Gereformeerde Gemeente in Opheusden. Bart is boerenknecht. Als hij 29 jaar is trouwt hij met Liesje van Rooijen met wie hij in Neerlangbroek gaat wonen. Bart wil predikant worden. Er is een gebrek aan dominees en Roest leest preken tijdens de zondagse erediensten.

Naar Scherpenzeel

In 1920 krijgt hij een beroep om in Scherpenzeel ouderling te worden. Aan de Glashorst wordt een pastorie gebouwd waar Bart Roest en zijn echtgenote gaan wonen. Zijn wens om dominee te worden gaat door omstandigheden niet in vervulling. Preken die hijzelf schrijft mag hij niet meer voorlezen. Voorganger Roest moet zich beperken tot het lezen van preken van overleden predikanten. Wel mag hij huwelijken bevestigen en begrafenissen leiden. Hij heeft veel contact met leden van andere kerken met wie hij bevriend is. Maar ook voor anderen staat Roest altijd klaar. Uit het hele dorp krijgt hij sigaren voor zijn verjaardag waar hij een jaar mee vooruit kan. Ouderling Roest heeft een groot hart voor kinderen en dat is wederzijds. Ook in andere gemeentes verzorgt hij catechisatie voor jongeren. Door zijn activiteiten voor de classis en de synode krijgt Bart Roest landelijke bekendheid. Roest en zijn echtgenote krijgen vijf kinderen. Mevrouw Roest heeft een zwakke gezondheid. In 1934 wordt ze ernstig ziek. Vier jaar later overlijdt ze op 58-jarige leeftijd. Haar begrafenis is op 6 september, de dag waarop Koningin Wilhelmina haar veertigjarig regeringsjubileum viert. Tijdens de uitvaart worden de festiviteiten in ons dorp tijdelijk stilgelegd.

In de oorlog

In mei 1945 moeten de inwoners van ons dorp evacueren. Bart Roest is een van de dorpshoofden die de evacuatie in goede banen moeten leiden. In de Wieringerwaard gaat hij voor in de zondagse kerkdiensten die door veel evacués worden bijgewoond. Bij terugkomst in Scherpenzeel is de pastorie aan de Glashorst enigszins beschadigd, maar in vergelijking met de verwoestingen in de rest van het dorp is de schade beperkt. De ruiten van de pastorie zijn gesneuveld en er is een granaat ingeslagen. In het dak is een gat en in de ruggen van sommige boeken zitten granaatscherven. Het kerkgebouw is nog in tact. Dat geldt niet voor andere kerken. Er wordt een gezamenlijke dienst georganiseerd in de kerk van de Gereformeerde Gemeente waarin naast voorganger Roest ook dominee Westra Hoekzema van de Hervormde Kerk en dominee Van Loon van de Gereformeerde Kerk voorgaan. Tijdens de oorlog staat de deur van de pastorie open voor evacués die huis en haard moeten verlaten wegens oorlogsgeweld. Theo en Dirk Roest, twee zoons, zijn actief in het verzet. Als de Duitsers Roest komen ophalen om het verzet te breken, gaat hij zich zogenaamd boven aankleden en vraagt hij om een ogenblik geduld. Via de achterdeur weet hij te ontsnappen. Bart Roest houdt zich enkele dagen schuil in de consistorie van de kerk. Ouderling Roest wordt vaak om raad gevraagd in hoeverre je de vijand mag tegenwerken. Daarmee begeeft hij zich op politiek terrein. Dat leidt er uiteindelijk toe dat Bart Roest in de Scherpenzeelse gemeenteraad wordt gekozen voor de SGP. Voor die partij zit hij dertien jaar in de raad.

In 1956 komt Grietje Brons bij Bart Roest in dienst als huishoudster. Als het fietsen hem later steeds moeilijker afgaat, rijdt zij hem overal naar toe. Bart maakt ook veel gebruik van het openbaar vervoer. Speciaal voor hem stopt de bus bij het Tabakspadje en alleen hij heeft het privilege daar uit te stappen, vlakbij zijn huis. Wanneer hij eens een dronken man aan de kant van de weg ziet staan, geeft hij de buschauffeur een gulden en vraagt hem de man te helpen de weg over te steken.

Jubileum en onderscheiding

In 1960 viert Bart Roest zijn veertig jarig ambtsjubileum ter gelegenheid waarvan hij een Koninklijke onderscheiding krijgt. Tijdens die veertig jaar is de 'dominee' maar liefst vierduizend keer voorgegaan in een kerkdienst. Bart Roest staat aan de basis van de oprichting van basisschool de Wittenberg. Niet lang na zijn vijftigjarig jubileum trekt Roest zich in 1971 terug uit alle kerkelijke functies, hij is inmiddels de tachtig gepasseerd. Maar dat betekent niet dat hij niet actief blijft. Sindsdien richt hij zich meer op het werk in de (kerkelijke) gemeente. De laatste keer dat hij als voorganger een dienst van de Gereformeerde Gemeente in ons dorp leidt, is in januari 1974. Zijn gezondheid gaat echter zienderogen achteruit. Op 9 oktober 1974 overlijdt Bart Roest.

Bron: Verenigingsblad Oud-Scherpenzeel 2005 en 2006-3; A. de Lange.

Juli 2021